

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten

Rådets möte (konkurrenskraft: forskning) den 29 september 2020

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Förordning om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Förslagets innehåll har presenterats i Faktapromemoria 2017/18:FPM155.

En partiell överenskommelse mellan rådet och Europaparlamentet om förordningen för Horisont Europa nåddes i mars 2019. De två återstående delar som inte ingick i överenskommelsen är:

- Budgetfördelning mellan olika delar av programmet

- Internationellt samarbete.

Det tyska ordförandeskapet leder nu förhandlingar i rådet kring dessa frågor och siktar på att nå en överenskommelse vid konkurrenskraftsrådets möte den 29 september.

Budgetfördelning mellan olika delar av programmet

Efter att en överenskommelse i rådet om den fleråriga budgetramen nåddes i juli 2020 har det tyska ordförandeskapet inlett förhandlingarna i rådet om budgetfördelning. Budgeten för Horisont Europa är efter Europeiska rådets överenskommelse 75,9 miljarder euro (2018 års priser). Det ska jämföras med 83,6 miljarder euro i kommissionens förslag från 2018.

Ordförandeskapet har föreslagit att minskningen av budgeten görs jämnt över alla delar av programmet.

Internationellt samarbete

Kommissionen har föreslagit att ge fler länder än i tidigare ramprogram möjlighet att ansluta sig till hela eller delar av ramprogrammet. Det tyska ordförandeskapet har inte föreslagit några ändringar i regler för internationellt samarbete.

För följande kategorier av länder utanför EU finns särskilda regler för anslutning

- Länder inom EFTA som även är med i EEA
- Grannskapsländer
- Länder som är under process att ansluta sig till EU

För att andra länder ska kunna delta krävs att de:

- har en regelbaserad öppen marknadsekonomi, inklusive rättvis hantering av immateriella rättigheter, med stöd av demokratiska institutioner;
- aktivt främja politik för att förbättra medborgarnas ekonomiska och sociala välbefinnande.

Deltagare från låg- och medelinkomstländer kan delta i projekt och få ersättning från EU-budgeten.

Deltagare från höginkomstländer kan delta, men utan ersättning från EU-budgeten.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att Sverige kan stödja att den budget som tilldelas ramprogrammet för forskning och innovation, Horisont Europa, ska fördelas proportionellt utifrån kommissionens förslag.

Regeringen anser att Sverige kan stödja kommissionens förslag till internationellt samarbete inom ramprogrammet Horisont Europa.

Regeringen anser att Sverige ska motsätta sig begränsningar i deltagande för Europeiska företag med utländskt ägande, där företaget har sitt huvudkontor inom EU.

Regeringen anser att Sverige ska ställa sig bakom rådets överenskommelse om förordningen för Horisont Europa.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med utbildningsutskottet den 17 september 2020.

Fortsatt behandling av ärendet: Efter beslut i rådet krävs överenskommelse med Europaparlamentet.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2017/18:FPM155

4. Beslut om inrättandet av det särskilda programmet för genomförande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Beslutspunkt

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Förslagets innehåll har presenterats i Faktapromemoria 2017/18:FPM155.

Det särskilda programmet anger hur Horisont Europa ska genomföras. En överenskommelse mellan rådet och Europaparlamentet om det särskilda programmet för Horisont Europa nåddes i mars 2019.

Regeringen har ännu inte ställt sig bakom överenskommelsen i rådet från 2019 om det särskilda programmet för genomförandet av Horisont Europa. Anledningen är att ett av de operativa målen ska uppnås bland annat genom att sträva mot ett breddat deltagande i ramprogrammet. Regeringen ansåg vid den tidpunkten att det inte fanns mandat från riksdagen att ställa sig bakom den formuleringen, utifrån ståndpunkten om att prioritering ska göras utifrån excellens. Trots stöd från flera likasinnade medlemstater nåddes inte tillräckligt motstånd i rådet mot formuleringen.

När nu ett slutligt beslut om hela Horisont Europa-paketet närmar sig anser regeringen att Sverige bör vara en del av överenskommelsen kring Horisont Europa.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser fortsatt att prioritering ska vara baserad på excellens och kvalitet.

Regeringen anser att Sverige ska ställa sig bakom rådets överenskommelse om det särskilda programmet för genomförandet av Horisont Europa.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med utbildningsutskottet 17 september 2020.

Fortsatt behandling av ärendet: Efter beslut i rådet krävs överenskommelse med Europaparlamentet.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2017/18:FPM155